прокурора, прагне впливати на них в бажаному для себе напрямі. З комунікативної позиції суб'єкт протидіючи слідству прагнутиме до передачі слідчому неправдивої інформації або в її прихованні, оскільки обізнаний користувач в системі налаштування електронної пошти через активізацію позначки про направлення повідомлення на електронну пошту у разі входження іншого носія в його телефон.

З огляду на багатогранність і складність зазначеної проблематики, вказана обставина вимагає посилення обмеження доступу до ознайомлення з протоколом фіксації ходу та результатів проведення НСРД, але не тільки у випадку наявності відомостей про методи/способи отримання інформації, через допуск учасників кримінального процесу до державної таємниці.

На практичному рівні ця процедура є досить громіздка, однак, виправданою для захисту прав, свобод та інтересів особистості та збереження форм і методів отримання інформації негласним способом.

Від цього залежить результативність досудового слідства і виконання завдань кримінального судочинства, насамперед щодо захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорони прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження.

Отже, у практичному сенсі прокурор безпосередньо керує діями органу досудового слідства щодо проведення НСРД, використання отриманих результатів, їх збереження, відповідно, прокурорський нагляд повинен здійснюватися систематично і незалежно від наявності відомостей про порушення законності.

Корнейко Олександр Васильович,
завідувач кафедри інформаційних технологій
та кібербезпеки ННІ № 1 Національної академії
внутрішніх справ, кандидат технічних наук,
професор;
Школьніков Владислав Ігорович,
т.в.о. начальника Центру кримінальної аналітики
Національної академії внутрішніх справ

ЗБІР, ОБРОБКА Й АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(досвід Центру кримінальної аналітики Національної академії внутрішніх справ)

Сучасний розвиток технологій кримінального аналізу зумовлює впровадження новітніх методик обробки та аналізу даних з відповідних інформаційних ресурсів.

Відповідно до спільного рішення керівництва Національної академії внутрішніх справ (НАВС) та Департаменту кримінального аналізу (ДКА) Національної поліції (НП) України, на підставі рішення

Вченої ради НАВС від 7 липня 2020 року в НАВС було утворено Центр кримінальної аналітики (надалі – Центр) як самостійний структурний підрозділ академії.

Одним із головних напрямків діяльності Центру є надання допомоги підрозділам НАВС, ДКА, інших підрозділів НП та правоохоронних органів України щодо впровадження в їх практичну діяльність відповідних методик та програмних засобів, що розроблені Центром для здійснення кримінального аналізу, інформаційно-пошукової та аналітичної роботи.

Центром спільно з працівниками ДКА, кафедрою оперативно-розшукової діяльності та кафедрою інформаційних технологій та кібербезпеки НАВС підготовлено ряд практичних посібників, що детально розкривають специфічні методики проведення кримінального аналізу, а саме:

– «Кластерний аналіз інформації про телефонний трафік»;

– «Обробка та аналіз за допомогою MS Excel та IBM i2 Analyst's Notebook інформації щодо одночасного перетину кордону декількома особами»;

– «Обробка та аналіз інформації з Державного реєстру нерухомого майна Міністерства юстиції України»;

– «Обробка та аналіз інформації з інформаційно-аналітичного комплексу «Безпечне місто».

Окрім цього, Центром розроблюються методики встановлення та візуалізації спільних маршрутів перетину осіб, транспортних засобів на основі телефонного трафіку, даних з інформаційно-аналітичного комплексу «Безпечне місто» тощо. Це стало можливим внаслідок апробації геоінформаційного комплексу ArcGIS в освітню та наукову діяльність НАВС, який є найбільш потужним програмним продуктом для здійснення аналізу інформації з використання можливостей геовізуалізації.

Іншим актуальним напрямком діяльності Центру є напрацювання відповідних методик обробки та аналізу інформації з відкритих джерел, у тому числі мережі Інтернет. Крім того, на сьогодні працівниками Центру розроблено алгоритми завантаження інформації про біткоїн транзакції з використанням технології API-інтерфейсу з метою подальшого аналізу цієї інформації в програмному продукті IBM i2 Analyst's Notebook.

Стрімкий розвиток сучасних інформаційно-аналітичних технологій зумовлює переосмислення змісту поліцейської діяльності, розвиток відповідних методик задля ефективного попередження, розслідування, розкриття та прогнозування кримінальних правопорушень. Тому здійснення освітньої та наукової діяльності закладів вищої освіти системи МВС України у сфері кримінального аналізу є одним із напрямів підготовки нової генерації сучасних українських поліцейських.